

המקורבים

בס"ד גליון נח' פרשת וירא ה'תש"פ

קו המקורבים: 077-31-40-331

גליון שבועי לחניכי הישיבות בני התורה המקורבים לאורן של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

דבר העורך

חדשות המקורבים

מתחדשים

שלום לקוראנו הנכבדים!

הגיטריסט הברסלבאי ר' משה רווח שר לכבוד רחל אמנו

בגליון שלפנינו נפתח במדור מתחדשים עם שיר חדש לכבוד הילולת רחל אמנו; נעבור למאמר נפלא על הפרשה במדור פשט ופנימיות (מומלץ גם לשמוע את השיעור מתוך קו המקורבים); לאחר מכן נכנס למדור ללכת עם תורה - ניצוצות אורה בהבנת תורת רבינו הקדוש - תורה ז; פינת רב להשפיע נוספה השבוע, עם מופת המלמד על מעלה ההתקרבות (אפילו כלשהיא) לרבנו; נמשיך במדור הבהיר שער ברסלב - המאיר את עינינו כמשנת ברסלב - עם סוגיית ה'מפורסמים של שקר'; ונחתום עם שו"ת ברסלב - בשאלה: 'למה דווקא ברסלב?'

ר' משה רווח מוכר כגיטריסט וזמר וותיק בחסידות ברסלב, מוגיש כעת לרגל הילולת רחל אמנו את השיר 'קול ברמה' אותו הלחין, כשעל העיבוד הופקד המוזיקאי והגיטריסט אייל אהרון.

ניתן לשמוע את השיר בקו המקורבים בשלוחה: 82.

* * *

ברוך ה' אנו זוכים להוציא את העלון זו השנה השנייה. פנינו להרחבת העלון ולשיפורו לשביעות רצון קוראנו הנאמנים. לצורך כך אנו נשמח לקבל את הארותיכם והערותיכם בנוגע לכל חלק מהעלון.

אנו מעוניינים לחזק את ההפצה ברחבי הארץ. לכן נבקש בזאת מכל המעוניין להיות מפיץ בשכונה \ ישיבה \ כולל \ בית הכנסת שלו - נא לעדכן אותנו. אפשר גם להשאיר הודעה בקו.

כמו-כן במידה ויהיה ביקוש - נתחיל בשליחת העלון בדואר לכל המעוניין (בתשלום הודשי). ניתן להשאיר הודעה בקו המקורבים השלוחה: 72.

בברכת חורף בריא גרוש עליה והצלחה!! העורך

שו"ת ברסלב ❖❖ עמוד 8	שער ברסלב ❖❖ עמוד 6	רב להשפיע ❖❖ עמוד 5	ללכת עם תורה ❖❖ עמוד 4	פשט ופנימיות ❖❖ עמוד 2
-------------------------------	------------------------------	------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

השיעורים הקבועים

עלון 'המקורבים' ©

השיעורים הקבועים לשבת פרשת וירא ולשבוע פרשת חיי שרה

יום	חדש חשוון	הדף היומי מסכת נדה	משנה ברוכה עמוד היומי 'דרשו'	ליקוטי ח"א מוהר"ן	ליקוטי הלכות חלק ז	העמוד היומי בזה"ק תיקוני הזוהר
ז	יח	יז	חזרה	קכא	רו	ק
א	יט	יח	תמיד, ח תמה, א	קכא:	רח	קא
ב	כ	יט	תמה, ב	קכב	רט	קא:
ג	כא	כ	תמה, ג תמו, א	קכב:	רי	קב
ד	כב	כא	תמו, ב-ד	קכג	ריא	קב:
ה	כג	כב	תמו, א	קכג:	ריב	קג
ו	כד	כג	חזרה	קכד	ריג	קג:

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה יד.

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

* * *

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מבשרי 'קהילות' בכל רחבי הארץ; וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, ובשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על כך התרומה, ושהיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

* * *

נשמח לקבל כל חומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדויים, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

~ 'מרכבתו' של מקום ~

נתגלה שם ה' בבשרו וּממילא מובן שמוזה למדו הו"ל שבא לבקרו על מצות ברית המילה. ומבאר לפי זה הטעם שנאמר 'זירא אליו השם' ולא להיפך 'זירא ה' אליו', כדי לרמוז עניין זה. ובוה מובן מדוע לא נאמר יותר 'זירא' אצל אברהם, כי מכאן ולהלן הוא מצוי תמיד עמו 'עטרה לראשו' ואינו צריך להיראות אליו, אלא רק לדבר עמו (ועניין זה מרומז גם בדברי רש"י בסוף פרשת לך לך).

ובספר 'קדושת לוי' מבאר על פי זה הטעם שלא נזכר שמו של 'אברהם' – כי בהתגלות הזאת זכה אברהם אבינו לביטול מוחלט להשם יתברך במסירות נפש [שזה עניין הדם של הברית מילה, שמוכן למסור נפשו ולשפוך דמו להשם יתברך], עד ש"נתפשט שמו מן האותיות שלו", כלומר שביטל לגמרי את מציאותו, ונעשה מפל למציאות ה'.

לעובדא ולמעשה – ליקוטי הלכות

ובליקוטי הלכות מבאר העניין לעובדא ולמעשה איך יכול כל אחד לזכות לזה, ובוה יתבאר מהות העניין של 'מרכבה' למקום, וגם יתבאר המשך הפסוק "והוא יושב פתח האוהל כחום היום" שבפשטות הוא שייך בעיקר להמשך הפרשה לגבי המלאכים שבאו אליו (וכמו שפירש רש"י), אמנם על פי מה שיבואר נראה שהוא שייך בדווקא לפסוק זה.

* * *

ביאור העניין הוא כך:

המושכל הראשון הוא שיש שני מצבים שונים הסותרים זה לזה: א. מצב של דבקות – שאז האדם 'פורש' מהעולם, ואין לו אליו שום שייכות, ועל ידי זה הוא מחובר ודבוק בהשם יתברך. ב. מצב של אדם פשוט – שנמצא בעולם ומחובר עמו, ואז אין לו אפשרות להיות דבוק בהשם יתברך.

אמנם כל המהות של ברית מילה, ועיקר חידושו של אברהם אבינו הוא ההיפך הגמור מזה. והיינו: שדווקא אדם שנמצא כאן בעולם, עם גוף וחומריות, ויש לו עסק עם בני אדם על כל המשמעות שבכך – רק הוא יכול להיות דבוק בהשם יתברך בקשר בל יפרד, ורק הוא יכול כביכול 'להעניק' להשם יתברך תענוג ונחת שאין לו משום נברא גבוה ככל שיהיה.

כי רק מחמת שהעולם הוא מקום של חומריות, שמסתיר ומעלים את מציאות השם יתברך – אזי כשבכל זאת מתגבר האדם על כך, ומחפש מתוך מציאות העולם את שכינתו יתברך שנמצאת כאן בעולם, ככל דבר ודבר ובכל פרט ופרט – אזי הוא נותן 'מעצמו' כביכול מתנה להשם יתברך.

ואם כן, שלימות העניין הוא רק כשהאדם מתנהג בדרכי בני אדם, ומעורב בדעתו עם הבריות ונוהג כמנהגם באכילה ושתייה ופרנסה ושיחה וכו', ומתוך המצב הזה הוא מחפש להתחבר להשם יתברך, מתוך אמונה ברורה שהשם יתברך נמצא כאן ואפשר להתחבר אליו כאן ועכשיו. שכל זה הוא עניין ברית מילה – לחבר את הגוף וכל תאוותיו להשם יתברך.

* * *

וזה הפירוש 'מרכבה'. מצד אחד המרכבה של המלך הוא הדבר החשוב ביותר, כי בלא זה אין המלך יכול לנוע ממקום למקום, וגם אין ניכר מלכותו כשמגיע למקום זר [רק על ידי מרכבתו]. ומצד שני המרכבה הוא הדבר המפל ביותר, כי אין לו שום החלטה לעצמו מה לעשות ולהיכן לנסוע, אלא רק לשרת את המלך, לכל מקום אשר יקה אותו.

לאחר שבפרשת לך לך נתבאר תחילת כניסתו שלך אברהם אבינו לעבודת המקום עד שזכה למצות ברית מילה, ממשיך הכתוב בפרשת וירא לספר את סיפור חייו עד ללידת יצחק ועקידתו.

* * *

פתיחת הפרשה היא פלא, ולכאורה אין לה עניין עם ההמשך. כי הפרשה מתחילה עם סיפור המלאכים שבאו לאברהם לבשרו על לידת יצחק, ואחר כך על הפיכת סדום (ואחר כך מעשה אבימלך, ולידת יצחק). אך הפסוק הראשון הוא כאילו עומד בפני עצמו, ומספר 'זירא אליו ה' באלוני ממרא', ואין לזה שום התייחסות בהמשך (מלבד כשאמר 'אל נא תעבור' שלדברי רש"י נתכוון לדבר כלפי שכינה, וגם אז לא נמצא המשך לדברים לאחר מכן), ולכאורה אין שום שייכות בין פסוק זה לבין המשך הפרשה.

וגם הפסוק בעצמו אינו מבואר: א. לא כתוב כלל לאיזה מטרה נראה אליו ומה דבר אליו ה' (רמב"ן). ב. לא נכתב 'אל מו' נראה ה', אלא רק בלשון נסתר 'אליו' – וצריך להבין מתוך המקראות שבפרשה הקודמת שהכוונה לאברהם, ואין זה דרך המקרא (קדושת לוי). ג. גם לכאורה היה צריך לומר 'זירא ה' אליו', ולא 'זירא אליו ה' (אור החיים).

להלן נבאר בעז"ה עניין הפסוק, ומתוך כך נראה שפסוק זה הוא היסוד וההקדמה לכל הפרשה, ובפסוק זה נתבאר תמצית מהותו וחיייו של אברהם אבינו [מאז מצות ברית מילה והלאה].

ביאור הפשט – רש"י והרמב"ן

דברי רש"י מבואר (והוא מדברי הו"ל (ב"ר)) שהשם יתברך לא הגיע כדי לדבר אליו אלא לבקר את החולה, והרמב"ן מוסיף ומבאר שהוא ראייה 'למעלה ולכבוד לו', וכל זה הוא כגמול על מצות מילה שעשה, ומוסיף רש"י שלכן הזכיר הכתוב שם המקום 'באלוני ממרא' להורות שזו סיבת הראיה, ולכן היה דווקא באלוני ממרא מחמת שהוא נתן לו עצה על המילה.

והוא הפעם הראשונה מאז בריאת העולם, שהיה כדבר הזה – שנגלה ה' לאיזה אדם, לא בשביל שום דיבור או ציווי, אלא רק כדיד וחבר הבא לבקר את רעהו, ולדרוש בשלומו. ואחר כך היו עוד פעמים כאלו – בזמן הקמת המושכן שנראה אליהם כבוד ה', וכן בקריעת ים סוף שראתה שפחה על הים מראה שכינה, ועוד, כמבואר בדברי הרמב"ן.

ומובן מאד מדוע היה כל זה מיד אחר ברית מילה, כי זה מהות הברית מילה – לברות 'ברית' בין שני אוהבים, שנותנים ומקבלים זה מזה כביכול (וכמו שנתבאר בהרחבה במאמר הקודם – פרשת לך לך, שאברהם אבינו היה הראשון שהאמין שיש דבר כזה בין השם יתברך לבני אדם, ושזה תכלית העולם). ולכן נקרא אברהם 'ידיד' ומוזכרים זאת בכרכת ברית מילה "אשר קידש ידיד מבטמן והוק בשארו שם".

הרחבת העניין – 'אור החיים' ו'קדושת לוי'

ה'אור החיים' הקדוש, מרחיב יותר את העניין, ובתחילה מעורר מניין למדו הו"ל שבא לבקר את החולה מחמת מצות ברית מילה, שכל זה אינו מרומז כלל בדברי הפסוק. ומוסיף עוד דבר פלא שמכאן ואילך לא נאמר עוד באברהם תיבת 'זירא', אלא רק 'זירא השם'.

ומבאר שבפסוק זה מתגלה שאברהם אבינו נעשה 'מרכבה' להשם יתברך, כלומר שנתאחד עמו ממש ומכאן ואילך נעשו כמקשה אחת כביכול, ועל ידי זה השיג כל הדרגות של נבואה בשלמות. ולזה זכה על ידי מצות ברית מילה, שאז

ועניינו למעשה – הוא ההסכמה של האדם, לתת להשם יתברך להנהיג אותו כרצונו, והוא מוכן בדעתו ללכת לכל מקום ומצב שהשם יתברך רוצה להוליכו שם, בין בגשמיות ובין ברוחניות. ושם – באותו מקום ומצב – שהשם יתברך יביא אותו לשם, הוא יהיה 'מרכבת המלך' שמגלה את מלכותו.

זהו הביטול האמיתי להשם יתברך – לא להתעקש בדווקא על מצב מסוים, מתוך מחשבה שרק במוצב הזה אפשר לעבוד אותו יתברך ולהידבק בו, אלא להאמין ולדעת שבכל מצב ובכל מקום – יכול להיות דבוק אליו, ורק אז הוא 'מרכבה'.

ובזה מבאר מוהרנ"ת את הפסוק: 'וירא אליו ה' – היינו שנעשה מרכבה אליו יתברך, וזכה להידבק בו. וכל זה היה דווקא 'באלוני ממרא' – כלומר, בהיכלי התמורות. בתוך העולם הזה שהוא מלא תמורות (בפרט אחר הטא אדם הראשון, שנשלה מנגן עדן ונעשה 'להט החרב המתהפכת' המונע מהאדם את הדרך לעץ החיים), היינו שדווקא על ידי זה שיש כזה הסתרה ונסיון בעולם – זכה להתגלות השכינה ולהיות 'מרכבה אליו'.

* * *

ומוסיף לבאר את המשך הפסוק 'והוא יושב פתח האוהל כחום היום', ובוה מתבאר איך כל אחד יכול לזכות לזה.

והיינו שכאשר אדם רוצה לזכות לזה, להתקרב להשם יתברך ולהיות דבוק אליו – דווקא אז מתגברים עליו הנסיונות, והיצר בוער בקרבו יותר מאשר

לפני כן, ונדמה לו שלא רק שלא התקרב אלא עוד התרחק, וזהו 'כחום היום' היינו שהיום היצר הרע בוער בקרבו מאד, ומרגיש שאין לו שום יכולת להכניעו ולהתקרב להשם יתברך.

אך באמת אין זה אלא נסיון – מחמת שבאמת הוא עומד על 'פתח' הקדושה, ועומד להיכנס לשם ולהיות קרוב להשם יתברך ודבוק בו, עם כל התענוג והשמחה שבכך, ודווקא לכן מתגבר עליו היצר הרע כל כך.

ולכן, כאשר מרגיש האדם את התגברות היצר, צריך לדעת שדווקא כעת הוא עומד על 'פתח הקדושה', והעצה היא להתעקש ולהישאר על עמדו, ולא להתבלבל מכך שמרגיש 'כחום היום', אלא ימשיך להיות 'יושב על הפתח' ולרצות ולהשתוקק להתקרב להשם יתברך (גם אם נדמה להיפך). ורק אז, כשזוכה להתעקש על זה, ולא להניח את מקומו, כמו שכתוב 'אם רוח המושל (היצר הרע) תעלה עליך – מקומך אל תנח, או יזכה שיהיה 'וירא אליו ה'', כמו שזכה אברהם אבינו.

ומובן שכל זה אינו רק פעם אחת, אלא בכל יום ובכל זמן מחדש, וכן בכל פעם שרוצה לעלות מדרגה לדרגה – צריך להתנסות בעניין זה, ולהיות עקשן לישב על הפתח אפילו אם הוא 'כחום היום', עד ישקוף וירא אליו ה' משמים. ובמצב כזה צריך לבטל כל חכמותיו וחשבונותיו לגמרי כאילו אין לו שם, וכאילו אינו קיים, רק להיות משועבד אל האמת, עד שיוזכה לזה.

ניתן לשמוע את השיעור של מאמר זה בקו 'הניכי הישיבות' – ברסלב: 077-31-40-331 בשלוחה: 34

ניתן לקבל את 'החיזוק היומני' למייל
ע"י בקשה בכתובת: yefabian@gmail.com

ניתן לקבל את גליון 'המקורבים' השבועי למייל
ע"י בקשה בכתובת: E0773140331@GMAIL.COM

ניתן לקבל את גליון 'הקבצו' החדשי במייל
ע"י בקשה בכתובת: vhecmu@gmail.com

ניתן לקבל עדכונים בחסידות ע"י 'ברסלב גלובל'
בכתובת האימייל: info@breslevglobal.com

קו 'זניכי הישיבות' – ברסלב

בני התורה המקורבים
לאורו של רביה"ק
מוהר"ן מברסלב זיע"א
077-31-40-331

שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת חלק מהגליונות הנפלאים שע"י 'הקבצו'.
שלוחה: 3	1 - לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים. הרב ישראל מאיר גלינסקי שליט"א: 0 – שיעורים אחרונים. 4 – שיעורים משנת תשע"ט.
שלוחה: 4	1 – שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 – להשאת הודעה למאזינים. 3 – לשלוחת 'הליכה עם תורה' – 'חבורת תמימי דרך'. 4 – למענה וייעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 – פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. הרב שרגא זילברמן: 2 – שיעורים בליקו"מ. 3 – שו"ת ברסלב. 415 – שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 – שיחות ומכתבי מוהר"א"ש. 7 – הזוה"ק בלשה"ק. 8 – דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד היומי בזה"ק.
שלוחה: 7	1 – שיעורים ברחבי הארץ. 3 – חבורות ברחבי הארץ. 2 – להשאת הודעה לביקוש שיעור או חבורתא.
שלוחה: 8	1 – שירי ברסלב שורשיים. 2 – שירי ברסלב.. 314 – שירים כלליים. 5 – שירי 'דרשו'. 6 – תיקון הכללי בניגון.
שלוחה: 9	1 – שידור חי.
שלוחה: 0	0 – הודעות קבועות ונחוצות.

ליקוטי מוהר"ן –
זה מדרגה אלו!
זה לא סלון –
זה דרך זיללים!!

על הפרשה || פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

פתח האהל

מבואר במאמר הקושי לבוא לעצות של אמת, כי יש עצות הנחש שהם היפך מעצות של אמת, ובאמת מובן מזה שצריך הרבה המתנה ויגיעה עד שזוכים להארת האמת והאמונה, ועל פי זה מתבאר באופן נפלא הפסוקים שבתחילת הפרשה וכפי שמבאר מוהר"ן וואמנם דבריו הם על פי תו' כד אבל על דרך זה הוא שייך לתורה הזאת ומחמת שזה יסוד גדול מאוד נביא בזה את דבריו הנפלאים והמאירים], וז"ל שם [ליקוטי הלכות, הלכות אשות הלכה ד אות יט] וזה, "וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' בְּאֵלֵי מִרְיָם וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל בַּחֹמֶת הַיּוֹם". וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' זֶה בְּחֵינֵת הַתְּגִלּוֹת אֲלֻקוֹת שְׁזֹכִין עַל יְדֵי הַשְּׂגוֹת הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין וְכוּ', וְזֶה אֵי אֲפֹשֶׁר לְזָכוֹת כִּי אִם עַל יְדֵי שְׂנֵכְנִסִין בְּהִכְלֵי הַתְּמוּרוֹת וּמִכְרִיזֵי הַקְּדוּשָׁה מִשָּׁם, כְּמִבְּאֵר בְּהַתְּוֹרָה הַזֵּה עַל מִי יִימַר, עֵזֶן שָׁם. וְזֶה בְּחֵינֵת בְּאֵלֵי מִרְיָם, מִמִּרְיָם לְשׁוֹן תְּמוּרָה, לְשׁוֹן וְאֵם הַמֶּר וּמִרְנָה. וְזֶה בְּאֵלֵי מִרְיָם בְּחֵינֵת הַשְּׂנֵי אֵילָנוֹת, שֶׁהֵם, אֵילָנָא דְחַיִּי וְאֵילָנָא דְמוֹתָא, שְׁשָׁם אֶחָיוֹת הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת שְׂרוּצִים לְהַחֲלִיף וּלְהַמִּיר אוֹתָם לְרַחֵק אֶת הָאָדָם, חֵם וְשְׁלוֹם, מֵאֵילָנָא דְחַיִּי אֶל הַחֶפֶד, חֵם וְשְׁלוֹם, וְעַל יָדָם דִּיקָא נִגְלָה אֱלֹהֵי ה' עַד שְׁזָכָה לְכַרֵּר אוֹתָם, לְכַרֵּר הַטּוֹב מִהָרַע וּלְהַעֲלוֹת הַקְּדוּשָׁה מִשָּׁם בְּבְחֵינֵת הַזֵּה, עַד שְׁזָכָה לְהַתְּגַלּוֹת אֲלֻקוֹת בְּחֵינֵת וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה', כִּי זָכָה לְעֲלוֹת בְּעֲלִיוֹת הַזֵּה עַד שְׁזָכָה לְהַשְׁגַּת הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין שְׁמוּשָׁם כֹּל הַהַתְּגַלּוֹת הַזֵּה.

וְזֶה שְׂאֵמְרוֹ רְבוּתֵינוּ וְזָרוּנָם לְכַרְכָּה הוּא שְׂנַתָּן לֹו עֲצָה עַל הַמִּילָה, זֶה בְּחֵינֵת וּפְרָעָה הַקְּרִיב, שֶׁהַקְּרִיב אֶת יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמוּם, כִּי מִי שֶׁחֵם עַל חַיֵּי הָאֲמִתִּים הַנִּצְחָיִים כֹּל מִה שְׂרוּצָה שֶׁהַסְּפָרָא אֲחֵרָא, שֶׁהֵם בְּחֵינֵת הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת, מִתְּגַבְּרִים וּמִשְׁתַּטְּחִים וּמִתְּפַשְׁטִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כְּמוֹ כֵּן הוּא מִתְּגַבֵּר וּמִתְּאִמֵּץ וּמִזְדַּרְזֵי יוֹתֵר לְהַתְּקַרֵּב לְהַשָּׁם וּתְבַרְךָ מִחֲמַת שְׂרוּצָה שְׂרוּצִים, חֵם וְשְׁלוֹם, לְדַחוֹתוֹ לְנִכְרֵי חֵם וְשְׁלוֹם, וְזֶה בְּחֵינֵת הַתְּרַחֲקוֹת תְּכִלִּית הַתְּקַרְבוֹת, יְרִידָה תְּכִלִּית הַעֲלִיָּה. וְזֶה בְּחֵינֵת הוּא שְׂנַתָּן לֹו עֲצָה עַל הַמִּילָה, דְּחִינֵי לְמוֹל עֲרַלֵת לְכַבו, כִּי דִיקָא עַל יְדֵי בְּחֵינֵת מִרְיָם, בְּחֵינֵת הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת שֶׁהַתְּגַבְּרוֹ וְהַשְׁתַּטְּחוֹ עֲלֵיו כֹּל כָּד, עַל יְדֵי זֶה דִּיקָא נִתְּיַעַץ לְמוֹל אֶת לְכַבו בְּבְחֵינֵת וּפְרָעָה הַקְּרִיב וְכַז"ל.

וְזֶה, "וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל בַּחֹמֶת הַיּוֹם". וְשִׁיבָה לְשׁוֹן עֲכָבָה זְמַן רַב, כְּמוֹ, "וְתֹשְׁבוּ כְּבָדֶשׁ יָמִים רַבִּים", חֵינֵי שְׁזָכָה לְזֶה שִׁיתְּגַלָּה אֱלֹהֵי ה' עַל יְדֵי שְׁיִשְׁב וְנִתְּעַכֵּב יָמִים רַבִּים אֲצֵל פֶּתַח הָאֹהֶל, שֶׁהוּא פֶּתַח הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא בְּחֵינֵת מַלְכוּת שֶׁהוּא מְדַרְגָּה הַרְאֻשׁוֹנָה שְׂצָרִיכִין לְעֲלוֹת דְרָךְ שָׁם עַד שְׁיָכוֹל לְהַשְׁגַּת הַזֵּה,

שֶׁהוּא נִקְרָאת פֶּתַח וְשַׁעַר פִּידוּעַ, בְּחֵינֵת זֶה הַשַּׁעַר לַה' וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁרוּצִין לְכַנֵּס לְשָׁם, מִתְּגַבְּרִין וּמִתְּפַשְׁטִין כְּנִגְדוֹ הַסְּפָרָא אֲחֵרָא שֶׁחֵם הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת מְאֹד, וְכָל מִה שֶׁהוּא סְמוּךְ יוֹתֵר אֶל הַפֶּתַח, מִתְּגַבְּרִין וּמִתְּפַשְׁטִין כְּנִגְדוֹ מְאֹד מְאֹד, עַד שִׁישׁ הַרְבֵּה שְׂכַבְרָה הֵיךְ אֲצֵל הַפֶּתַח וְחִוּוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלוֹ, מִחֲמַת שִׁלָּא יִדְעוּ שְׂכַבְרָה חֵם אֲצֵל הַפֶּתַח, אוֹ שְׁמִשְׁתַּטְּחִין כְּנִגְדוֹ מְאֹד מְאֹד עַד שֶׁקְּשָׁה לֹו לְשַׁכְרֵם, כְּמִבְּאֵר מִזֶּה בְּדְבָרֵי הַקְּדוּשִׁים (בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא כְּסִימָן נֵא), אֲבָל הוּא יֹשֵׁב וְנִתְּעַכֵּב פֶּתַח הָאֹהֶל. "בַּחֹמֶת הַיּוֹם" זֶה בְּחֵינֵת הַתְּגַבְּרוֹת הַמִּימוֹת הַיִּצְרָה הָרַע, שֶׁעַל זֶה נִקְרָאת, "אֵיכָה תִרְעָה אֵיכָה תִרְבִּיץ בְּצִהְרִים". שְׂאֵז זְמַן רַע לְמַרְעָה הַצֵּאָה, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שָׁם, כִּי צִהְרִים בְּחֵינֵת חֵם הַיּוֹם, זֶה בְּחֵינֵת הַמִּימוֹת הַיִּצְרָה שְׂאֵז זְמַן רַע לְצֵאָה קְדוּשִׁים שֶׁהַצִּדִּיק רוּעָה אוֹתָם הַרוּצִים לְגִשְׁתׁי אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְרַבִּים נִתְּרַחֲקוּ עַל יְדֵי זֶה, רַחֲמָנָא לְצִלוֹ, כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב, "עַד שִׁיפּוּחַ הַיּוֹם וְכוּ'". כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י שָׁם, עֵזֶן שָׁם, שֶׁהֵי יִשְׂרָאֵל מִקְרָבִין לְהַשָּׁם וּתְבַרְךָ בְּנִדְלָה וְכַבוֹד עַד שִׁיפּוּחַ הַיּוֹם, שֶׁהַתְּגַבֵּר הַמִּימוֹת הַיּוֹם וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה נִתְּרַב הַבַּיִת, אֲבָל מִי שְׂאֵינוֹ רוּצָה לְהַטְּעוֹת אֶת עַצְמוֹ וְהוֹשֵׁב עַל תְּכִלִּיתוֹ הַנִּצְחָיִי בְּאֲמַת אֵינוֹ שֵׁב לְאַחוֹר כְּשׁוֹם אִפְּן בְּעוֹלָם יְהִיָּה אֵיךְ שִׁיחֵיָה, רַק הוּא יֹשֵׁב וּמְכַתֵּם וּמִתְּעַכֵּב אֲצֵל הַפֶּתַח יָמִים רַבִּים כְּמִה שִׁיחֵיָה, וְאִף עַל פִּי כֵּן מְנִיחִין אוֹתוֹ לְכַנֵּס לְתוֹךְ הַפֶּתַח וְחֵם הַיּוֹם לֹוֹחַ אוֹתוֹ מְאֹד וְאִף עַל פִּי כֵּן אֵינוֹ מְנִיחַ אֶת מְקוֹמוֹ וְיֹשֵׁב וּמִתְּעַכֵּב אֲצֵל הַפֶּתַח הָאֹהֶל שֶׁל הַצִּדִּיקִים וְהַקְּשָׁרִים עַד שִׁיִּרְחֵם מִן הַשְּׂמַיִם, בְּבְחֵינֵת וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל בַּחֹמֶת הַיּוֹם כַּז"ל.

וכל זה שייך היטב למאמר הזה שמבואר ההכרח לעבור את עצות הנחש עד שזוכים לעצות של אמת, כמבואר במאמר שאת הר סיני שהוא מקום גילוי העצות דקדושה מקיף עקרב שהם בחי' עצת הנחש, אבל ע"י שהאדם ממתין ומתעקש להגיע לעצות של אמת, אזי הוא זוכה לזה.

משל אלפי עולם אכלתם

והנה הדרך של אברהם אבינו לקרב אנשים להשי"ת היה ע"י שהאכילם והשקם ואז אמר להם שהכל משל הקב"ה, וז"ל הגמ' (סוטה י ע"ב) 'לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם, וכי משלי אכלתם, משל א-להי עולם אכלתם הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם, ויש לבאר שזה בחי' מה שמבואר במאמר שא"ל לבוא לאמונה רק ע"י האמת, וע"כ הביא אותם לנקודה של אמת, שהיא מה שרצו לברכו ולהכיר לו טובה, ואז מתוך הנקודה הזאת הביאם לאמונה, כי ראוי לכם להאמין שנשל א-להי עולם אכלתם וק"ל.

הערות וביאורים || פניני הערות וביאורים לפי סדר מהלך התורה

ב. אֲבָל אֵי אֲפֹשֶׁר לְבוֹא לְאֲמוּנָה אֲלֵא עַל יְדֵי אֲמַת כְּמוֹכָא בְּזִהַר (בְּלֶק קַצַּח): "וְיִחְיֶה צֶדֶק אֲזוּר מִתְּנִין וְאֲמוּנָה" וְכוּ' (ישעיהו י"א) חֵינֵי צֶדֶק, חֵינֵי אֲמוּנָה וְאֲמָרוֹ שָׁם: אֲמוּנָה אֲתִקְרִיאַת, כִּד אֲתַחֲבֵר בַּה אֲמַת.

אור האמונה הוא דייקא ע"י החיבור לאור האמת

חיינו שהמלכות יש לה שני כינויים, כי היא נקראת צדק, והיא נקראת אמונה, והקשה הזוהר מפני מה נאמרו שני כינויים אלו בפסוק אחד, ומה ענינם, ומבאר הזוהר שהמלכות נקראת אמונה כשהיא מתחברת עם האמת, חיינו שעיקר אור האמונה הוא דייקא כשהיא מתחברת עם אור האמת, כי בלי זה אין האמונה חוקה ואמיתית כל כך.

ובליקוטי הלכות (הלכות פסח הלכה ז אות ב-ג) הרחיב לבאר העניין, ונעתיק לשונו בזה (אף שהוא קצת אריכות, מ"מ הם דברים יסודיים מאוד) וז"ל שם ויהנה מבאר בהתורה ה"ל שאי אפשר לזכות לאמונה כי אם על ידי אמת, כמו שכתוב, "ויהיה צדק אזור מתניו ואמונה אזור חלציו". והקשה בזה, חיינו

על בן צריף כל אחד מי שרוצה להם על עצמו ועל נפש בניו ובנותיו ועל כל הדורות העתידין לצאת מפניו עד סוף כל הדורות לכל ימעה את עצמו הם ושלום, כי כל אחד אינו מטעה פי אם את עצמו ודבר אלקינו יקום לעולם, פי קושטא קאי וישקרא לא קאי. וכמו שכתוב, "שפת אמת תכון לעד". 'כוננת' לא פתיב, אלא 'תכון', שהאמת עתיד להתקיים, פי בימות המשיח ויעתיד לבא יתקיים האמת. ואז ידעו בין צדיק לרשע וכו'. ואף על פי שגם השקר בשמתלבש באמת אומר כך. עד שאי אפשר להבחין בלל בשום אופן (פי אם על ידי צעקה ושיעור הרבה להשם יתברך) אף על פי בן לעתיד בודאי ידעו האמת וסוף כל סוף יתודע האמת לאמתו היכן הוא.

והפלא, שכשהאדם רוצה לזכות לאמונה שלמה בהשם יתברך ובצדיקי האמת ובאנשים נשירים באמת, צריך לו להסתפל על האמת לאמתו ולא יטעה את עצמו בלל רק יסתפל על האמת באמת ואז בודאי יזכה לאמונה שלמה, פי אף על פי שלא יזכה להבין תדבר היטב בדתו, אף על פי בן אם יסתפל על האמת לאמתו יזכה להבין בדתו שראוי לו להאמין.

עניין זה הוא גם בעיקר האמונה הקדושה וגם באמונה בצדיקים

למשל, בעקר האמונה הקדושה להאמין בהשם יתברך ובתורתו הנתונה על ידי משה רבנו עליו השלום, בכתב ובעל פה ובהשגחתו הפרטיות וכו', אף על פי שיש כמה דעות זרות ונפסדות של המחקרים והאפיקורסים עד שכמה מגדולים בני ישראל נתפסו בהם, עד שנמצא בספרי המפרשים שנדפסים אצל המקראות הגדולות שפתיחת פי האתון היה במראה, רחמנא לצלן, רחמנא לשיובו, מהאי דעתא שבשפתא, שהיא כפירה גמורה ואין אפיקורסות גדול מזה, רחמנא לצלן, וקצתם אומרים דעות זרות של כפירות של שטות והכל על שאר המופתים הנוראים, כמובא בספריהם, אשרי מי שזוכה לבלי להסתפל בהם בלל, אבל אף על פי בן מי שרוצה להסתפל על האמת לאמתו כפי המקבל בידינו מדור לדור, יבין וידע באמת שכל הנסין והמופתים היו בגשמיות, כמבאר בהתורה הקדושה ובנביאים ובכתובים ובתלמוד בכלי וירושלמי ומדרשים.

פי השם יתברך הוציאם ממצרים בנפלים נפלאים בגשמיות שצנעה מהמים דם למצרים ולישראל היה מים וכיצא בזה בשאר המכות, וקרע לנו את הים והעיברנו פתונו בהרבה והמצרים רדפו אחריהם ונשקעו בו בפקדתו ובגירתו

יתברך והיה עשר נפלים נוראים על הים יתברך והיה עשר נפלים נוראים על הים, כמבאר במדרשים ובמקרא. וכן שאר הנפלים הנוראים לכל האותות והמופתים והמורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל, שהוריד את המן ארבעים שנה וצופים, הנשמע בואת או הנראה כמוהו! כמו שכתוב, "כי שאל נא לימים ראשונים אשר היו לפניך הנחיה בדרך הזה הנשמע כמוהו השמע עם וכו'". וכן המופתים הנוראים אשר היה אחרי בן בכל דור ודור בימי יהושע שהעמיד החמה בעולם עד שנתפרסם שמעו בכל העולם וישאר הנפלים והנפלאות המבארים בספרי המקרא ובדברי רבותינו וזכרונם לברכה. והצלת הנביא מישאל ועזריה מכבשן האש ודניאל מגוב אריות ומפלת המן שנתהפך מהפך אל הפך, שבתחלה הרג אשתו מפני אוהבו המן ואחר כך נתהפך מהפך אל הפך, שהרג המן מפני אשתו. ומרדכי נתעלה ונתגדל במקומו וכו', כמו שכתוב, "וההפך הוא וכו'", וכיצא בזה שאר הנפלים הנוראים שעשה השם יתברך לאבותינו ולנו בנגלה ובנסתר, אף על פי שיש אפיקורסים המכחישים בהם בדרכי שטות והכל, אבל מי שרוצה להסתפל על האמת לאמתו יראה בעיניו כי הכל יפצה פיהם ואין צריכים לדחותם, פי השקר והשטות נופל מפילא והאמת עד לעצמו. וראוי לנו להודות מאד להשם יתברך על ימי חיינו אשר הבדילנו מן התועים האלה ונתן לנו תורת אמת והאיר עינינו להסתפל על האמת, עד שזכינו להאמין בה' ובמשיח עבדו עד היום הזה.

וכמו בן עכשיו בענין המחלקת והמגוריא שבין הצדיקים והנוראים עד שאין אחד יודע היכן האמת. אם ירצה האדם להסתפל על האמת לאמתו ולא יטעה את עצמו, בודאי יזכה לידע האמת ויבא לאמונה שלמה, פי אמונה תלויה באמת כנ"ל. הינו שרוצה לזכות לאמונה שלמה צריך לו להסתפל רק על האמת ולהיות הפין באמת תמיד ולכלי להוציא שום דבר שקר מפיו ולכלי לרמות את חברו ומכל שכן שלא להטעות את עצמו, רק יסתפל על האמת לאמתו ואז יבין שבודאי ראוי לו להאמין בהשם יתברך ובהצדיקים אמתיים, אף על פי שיש לו כמה קשייות ובלבולים שאינו יכול לתרצם, אבל אף על פי בן יבין מרחוק שראוי לו להאמין (בהשם יתברך), פי יבין שהאמת הוא כך שגם בימינו היו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, בעל מופת גדול ונורא מאד. וכו' והפלא, שעקר הוא האמת להסתפל על האמת לאמתו כנ"ל ועל ידי זה יזכה לאמונה שלמה כנ"ל.

מאמרים ממשפיעי ברסלב

רב להשפיע

רבינו ביי' – סיפור בן זמנינו כמעלת ההתקרבות לרבינו הקדוש ||| הרב ארז משה דורון

רבי נחמן, כמו כל צדיק אמת, איננו רק דמות שחיה פעם. גם כעת הוא חי וקיים, ונשמתו עולה בעולמות העליונים, כל פעם למקום גבוה ונשגב יותר. וככל שהיא עולה גבוה יותר, היא יכולה לרדת נמוך יותר, לנשמות אבודות ורחוקות יותר, להושיע ולהגיב גם אותן.

אמר: "כמה (בני אדם בעלי) צלם אלוקים היו מונחים ברפש, שאני הוצאתים מהרפש... הלא יש אצלי אנשים, שאיני יודע אם השאל תחתיות היה די להם, כי גם השאל תחתיות היה קטן לפניהם (לפי רוע מעשיהם) שאם היה אפשר להם להתור תחת שאל תחתיות – היו חותרים, ועל ידי נתקרבו (אל הקדושה)" (חיי מוה"ר"ן ש"י).

חבר מצפת סיפר לי איך פגש באומן מישהו שנראה כמו בעל תשובה חדש. הצלחת שהייתה לו בצוואר סקרנה אותו והוא שאל אותו איך הגיע לאומן. הבהור סיפר: הייתי בראש ארגון פשע, רחוק מתורה, רחוק מכל דבר טוב. חברים אמרו לי: "בוא לאומן לראש השנה, מה תפסיד". לא הייתי בכלל בקטע הזה של מצוות אבל הם הציקו לי. רק כשהסכימו שלא אבוא לשום תפילה ושום דבר הסכמתי לבוא. מה כבר יכול להיות.

הייתי באומן, לא התפללתי, לא עשיתי שום מצוות, אפילו לא נכנסתי לקבר של רבי נחמן להתפלל. הרי סיכמתי איתם שאני לא בקטע הזה. ראש השנה נגמר וכשיצאנו מאומן הסתכלתי על הציון מרחוק ואמרת רק: "רבינו ביי'". כשהזרתי לארץ מוחין לשדה חיכו לי שני אנשים חמושים. הם ירו בי כדור אחד בצוואר ונהרגתי.

את כל זה אני מספר לך עכשיו כשאני מבין מה היה. לקחו אותי לבית הולים אבל כבר לא הייתי בחיים. ניסו להנשים אותי ולא הצליחו. באותו זמן הייתי בשמיים. עמדתי לפני שלושה צדיקים שכעסו עלי מאוד והראו לי את כל המעשים הרעים שעשיתי בחיים. הבנתי שזה כבר מאוחר מידי והלך עלי, אבל אז הגיע צדיק מלא אור ומיד הבנתי שזה רבי נחמן. "תחזירו אותי לעולם", רבי נחמן אמר להם. הדיינים לא הבינו למה, ואז רבי נחמן אמר להם: "הוא תלמיד שלי".

כמו שאתה מבין חזרתי לחיים ואף אחד לא הבין איך זה קרה. בכל אופן אם רבי נחמן קרא לי תלמיד שלו רק בגלל שאמרת לי: "רבינו ביי'", אני מתכוון להיות תלמיד שלו באמת.

❖ 'מפורסמים של שקר' – פרק ב ❖

שאלה:

הבנתי את דבריך, ואני נאלץ לקבל את זה שיש מושג כזה של מנהיגים שאינם ראויים גם בתוך ציבור היראים לדבר ה'. אבל מהי המשמעות בפועל של הדבר הזה לגבינו, האם אנו הקטנים צריכים לבחון את מנהיגנו? הרי הדברים הללו מסוכנים מאד, כי מכאן ואילך לא נוכל לקבל מאף אחד אלא תמיד נבחן את הגדולים מאתנו האם הם לא 'מפורסמים של שקר' ובכלל, מהדברים האלו אפשר להגיע לביזיון תלמידי חכמים. לדעתי עדיף לא לדבר על זה בכלל.

תשובה:

אני מבין את שאלתך, והיא באמת שאלת חכם, וכאן נצטרך לנגוע בנקודה עדינה ומורכבת, כי אכן העניין הזה של 'מפורסמים של שקר' הוא בבחינת 'אוי לי אם אומר, אוי לי אם לא אומר', ומכל צד יכולים לצאת קלקולים, ורק האיש הישר החפץ באמת לאמיתה יוכל לקחת את הדברים בצורתם הנכונה.

כל אדם שרוצה להשקיע איזו השקעה בודק קודם לכן את טיב אותו עסק והאם אפשר לסמוך עליו או לא, על אחת כמה וכמה שכאשר אדם בא לסמוך על דעתו של אחר בעניינים של חיי נצח, הוא חייב קודם לכן לבדוק מהו טיבו וערכו של אותו שהוא בא לסמוך עליו. לכן ברור הוא שאי אפשר לומר ליהודי בר דעת שאינו צריך לבדוק את ה'מנהיג' שהוא הולך אחריו, וזהו דבר שכולם מודים בו. והשאלה שעומדת לפנינו היא רק מהי הדרך לבדוק את המנהיג האם ראוי לסמוך עליו או לא.

הנהגה הדרך הפשוטה ביותר שבה אכן הולכים הרבה, היא לבדוק את מידת הפרסום של אותו מנהיג, והאם הוא מקובל על הרבה אנשים, ואם הוא מפורסם מאוד סימן שהוא צדיק גדול, ואם הוא מפורסם פחות סימן שהוא צדיק קטן יותר.

ובדיוק מהגישה הזו באה להפיק האמירה הזו שיש 'מפורסמים של שקר', שבה באים רבותינו ואומרים לנו שיש תופעה שלפעמים דווקא אלו שפחות ראויים להיות מנהיגים הם אלו שמתפרסמים, משום שיש להם את התכונה של הערב רב שרוצים להיות מראשי העם ולהשתרר על ישראל. ולא שכל 'מפורסם' הוא בהכרח מפורסם של שקר חלילה, ב"ה יש לנו גם בדורנו הרבה צדיקים מפורסמים שהם צדיקי אמת, והם מצד עצמם ענווים בתכלית ואינם רוצים בפרסום לשם הגדלת כבוד עצמם, והפרסום בא להם משום שהם באמת ראויים לכך. אבל זהו דבר שאכן מוטל על כל אחד ואחד שהולך אחר איזה מנהיג, לבדוק שהמנהיג שלו אינו רק מפורסם אלא הוא מוציא בו את התכונות הנעלות הראויות למנהיג, ורק אם מוציא בו את התכונות האלו ילך אחריו וישמע לכל אשר יאמר.

וכן ראינו אצל רבותינו בדורות האחרונים שנתרכו בהם רבנים שאינם ראויים לתפקידם שנמלו לעצמם סמכות מעבר למעמד התורני האמיתי הראוי להם, וגדולי הדורות ראו להזהיר את שומעי לקחם מפניהם, וכמו שנהג החזון איש למשל למתוח לרוב ביקורת על רבנים 'מפורסמים' שהיו בעלי משרות בכירות, אולם לא היו ראויים לכך, והחזון איש לא הסתיר את ביקורתו עליהם, אלא ראה לנכון להזהיר את שמעו לקחו לא למעות אחריהם, וגם השתדל בכל יכולתו להעמיד רבנים הגונים בכל מקום.

ואם נקודה זו ברורה לך, אוסיף נקודה נוספת עדינה יותר, ואקווה שתתפוס את דברי בעדינות הראויה, שבאמת הדבר אינו פשוט כלל וכלל לדעת מי הוא מנהיג אמיתי שיש ללכת אחריו לגמרי בכל דבר וענין, ומי לא, כי אמנם בדברים גסים, כל מי שיש לו קצת דעת והבנה יכול להבחין בנקל מיהו צדיק באמת ומי זייפן ונוכל שמטעה את ההמון, אבל ישנם מעויות דקות ועדינות יותר שגם צדיקים אמיתיים יכולים להיותפם בהם, וכמו שהבאנו מהגר"א

במגילת אסתר שגם בגדולי הדור יכולה להידבק החוצפה והעזות של הדור, וזה יביא אותם לידי מעויות בהנהגה ובעצה, כי אמנם בדברים גסים ממש לא ימעו, אבל בדברים דקים שנוגעים לעניינים רוחניים עדינים בדרכי עבודת ה' ובדרכי ביקוש השלימות הראויים לכללות הדור או לפרט, גם גדולים יכולים למעות אם אינם מנוקים לגמרי מכל שמיץ מידה רעה ומבקשים רק את האמת בשלימות ובטהרה.

וכן מצאנו בגמרא¹ 'כד רגיו רעיא על ענא, עביד לנגדא סמותא', כלומר שכאשר הרועה רוגז על צאנו, הוא מנקר את עיני העז המנהיגה את הצאן ונכשלת ונופלת בבורות, והעדר נופל אחריה, וכך כשהמקום נפרע מישראל ממנה להן פרנסים שאינן מהוגנין (רש"י). הרי שעוון הדור עלול לגרום למנהיגי הדור למעות גם כן. ובפנים יפות על התורה² ביאר בזה את הענין שכאשר בית דין מועים בהוראה, הציבור צריכים להביא קרבן, אף שהציבור היו אנוסים לשמוע להוראת הבית דין, אלא 'שכל הקהל חייבים בשגגות הבית דין, שעל ידי שגבר מידת הרוגז עליהן, באו הבית דין לידי השגיאה'.

וכמוכן שכל זה לא בא להפיק אפילו במשהו את החיוב לשמוע לבית דין שבדור, וכל הנפקא מינה היא שכאשר רואים דרכים ודעות שונות בין מנהיגי הדור, ראוי לדרוש ולבקש אחר המנהיג הגדול ביותר במעלה שהוא נקי משגיאות יותר מכולם. ובוא וראה מה שכתב החזון איש באגרותיו³ על הצורך שיש לבני תורה לברר את מהות מעלתם של גדולי ישראל ובמה מצטיין כל אחד מהם, ולהבדיל בין הקודש ובין קודש הקדשים, וז"ל: 'דעתי כי ראוי להמחזיקים בתורת ה' לדעת את גדוליה באופיים באמיתי, ואם הותר לדבר לשון הרע על אומן באומנותו להאיש הדורש עליו לצורך, על מי שתורתו אומנותו לא כל שכן שמותר להודיע להמחזיקים בתורה וצריכים לדעת, כי הידיעה של חכמי הדור לבם ומידתם, הן הן גופי תורה. מכל מקום צריך לזה זהירות יתירה, פן משנה הדבר בקוצו של יוד ונמצא מוציא שם רע על תלמיד חכם'.

וכשם שיש חילוקים בין גדול לחברו במדרגת ידיעתו והבנתו בתורה, כך יש חילוקים גדולים עוד יותר בין גדול לחברו במדרגת טהרת הלב וזיכוד המידות והשגת האמת, ועל זה כתב רבי נתן⁴ שיש גם בין הצדיקים בחינת 'אמת' ובהינת 'אמת לאמיתו', והיינו שיש צדיקים אמיתיים שרואים דברים במבט שלהם שהוא אכן 'אמת', אבל האמת שלהם היא חלקית בלבד, והם רואים רק צד אחד של התמונה ואין להם את הראייה של 'אמת לאמיתו' שהיא הראייה השלימה והכוללת שזכו לה יחידי סגולה בלבד מבין הצדיקים.

אולם כאשר באים לברר את 'ליבם ומידותיהם' של חכמי הדורות, ואת מדרגת זיכוכם וטהרת לבם והשגת אלוקות שזכו לה, שהם בבחינת 'הנסתרות לה' אלקינו, בדברים כאלו כבר אין לאדם רגיל יכולת הבחנה וקביעה במבט ראשון, כי מי השוטה שיאמר שיש לו הבחנה בגדולים וצדיקים הרבה יותר ממנו, ויודע מי 'כל כולו אמת' ומי אין בו אמת מוחלטת, והעצה המבוארת לזה בדברי מוהר"ן ורבי נתן היא שירצה באמת לבכו להסתכל על האמת לאמיתו בלבד ויחפש כל ימיו היכן נמצאת האמת, וככל שיטהר את לבו יתנוצץ בו יותר אור האמת ויבחין היכן נמצאת האמת לאמיתו⁵, וכן ירבה בתפילה לפני

¹ בבא קמא נב, א.

² לבעל הפלאה, במדבר טו, כד.

³ ב, קלג.

⁴ ליקוטי הלכות ריבית ה, כ.

⁵ ראה ליקוטי מוהר"ן תניינא א, ד: 'זלהכיר את המפורסמים, איזהו על ידי עזות, הוא על ידי בנין ירושלים, שהוא בחינת הלב וכו', היינו שלמות היראה התלויה בלב, כמו שאמרו רז"ל (קידושין לב) דבר המסור ללב, נאמר בו ויראתו.

הקדוש ברוך הוא שיוזכה אותו ללכת אחר המנהיג הגדול במעלה ביותר שיוכל להנהיגו⁶, כדי שיועץ לרצון ה' בשלימות, ואזי יעזור לו ה' לדעת מי הוא המנהיג האמיתי שיוליך אותו בדרך הנכונה ביותר עבורו.

וראה מה שכתב הרח"ק מקמארנא בספרו היכל הברכה⁷ לאחר שהרחיב לבאר שיש מפורסמים לרבנים וצדיקים מצד הערב רב:

זכל אלה ענינים אחי וחביבי לא נגלו אלא לבוהן לבות וכליות, ואתה בני הלילה לא תהרהר אחר שום צדיק וראש הדור, ולא אחר רב ותלמיד חכם יהיה מי שיהיה, כי כולם יהיו בעיניך צדיקים וקדושים, ומה נפקא מינה ממה שכתבתי, למבעי רחמי, הן כל צדיק בדורו והן המון ישראל וכו', וחלילה להרהר שום הרהור ומכל שכן איזה דיבור נגד ראשי ישראל, חלילה חלילה, כי כולם בעינינו צדיקים קדושי עליונים, ראשי הדור, תלמידי חכמים, ה' יגביה מזלם עד לרום, ואין שום נפקא מינה מדברינו אלא למבעי רחמי על כל דנא מן קדם אלהנא דשמיא בבכיה ותחנונים⁸.

ואקווה מאוד שאין אתה רואה בדברי איזה שמין של בזיון ופגיעה בכבודם של תלמידי חכמים וצדיקים, שכן לא אני הראשון שאמרתי שגם אנשים גדולים עשויים למעוות, וכל התורה מלאה מזה, ואפילו משה רבינו נכשל במעוות והעלמה לפי דרגתו, ואמרתי רק דבר ברור ופשוט שכל אחד לפי מדרגת נקיותו והשגתו בתורה ובעבודה זוכה לדעת את רצון ה' באופן כהיר ונקי ממעויות יותר, ויש בזה מדרגות רבות גם בין הצדיקים, ועל כן יתכן שיש צדיק אחד שהשגתו היא בחינת 'אמת מוגבלת' לגבי השגתו של אחר שהיא בחינת 'אמת לאמיתה', וכל מי שחפץ בחיים יחפש כל ימיו היכן נמצאת אמת נקיה יותר וירבה בתפילה לקדוש ברוך הוא שינחה אותו בדרך האמת לאמיתה.

שאלה:

ומה בנוגע לאותם שאינם אנשי מעלה כל כך, ובכל אופן זוכים לכבוד ומעמד, האם צריך לבזות אותם?

תשובה:

כל עוד אינם רשעים ובעלי עבירה חלילה לבזות אותם או לנסות לפעול כנגדם, הרי יש כללים בהלכה על איזה דברים מעבירים מי שנשוא משרה ציבורית מתפקדו, ומי שלא נמצאו בו דברים אלו אין רשות לאף אחד לפעול נגדו.

ולכן גם אם יש מישהו שנחשב בציבור לבעל מעמד חשוב, ואתה יודע בביור שהוא לא ראוי לזה, אין שום היתר ושום צורך להילחם בו, שכן 'מפורסם של שקר' יכול להיות אדם טוב והגון מצד עצמו שאינו פחות מכל אחד ממוצעי אחר, ואף יותר, אלא שהוא קנה לעצמו כבוד או פרסום מעבר לראוי לו, הן על ידי השתדלות עצמו והן על ידי השתדלות תלמידיו והסידור, באופן שהפרסום הגדול שלו הוא של שקר, אולם הוא עצמו איש כשר ורק יש לו בעיה מסוימת עם רדיפת הכבוד והפרסום, וזה גורם לו לקפוץ למקומות שאינם שייכים לו, וזהו הענין של העזות וההוצפה של אותם בני אדם, שהעזות מביאה את האדם להכניס את עצמו למקומות שאינו שייך אליהם.

⁶ ראה ליקוטי מוהר"ן קמא ל, תניינא ה, ובליקוטי תפילות שם ובתפילה סא ובעוד מקומות רבים.

⁷ שמות לב, א.

⁸ וראה עוד מה שכתב בספר תפארת היהודי ליהודי הקדוש מפשיסחא ז"ל: 'כשיבוא משיח צדקנו או ילכו לקראתו כל הצדיקים ומנהיגי ישראל עם אנשים החסידים אשר שאבו מימיהם, ויהיו ביניהם מנהיגים כאלה אשר משיח צדקנו יאמר להם: 'גש הלאה עם החסידים שלך'. ואז יקראו החסידים ויבכו מאד, ויאמרו: משיח צדקנו, מה הטאנו ואשמנו הלא היה לנו אמונה כי הוא צדיק אמת, ומה תלונתך עלינו? ומשיח צדקנו ישיב להם: כל ימיו של איש מהצורך לבקש מהבורא יתברך שמו כי יזכה להתקשר בצדיק אמת. והבורא יתברך שמו לא ימנע טוב להולכים בתמים. ואם היה רצונכם כאמת להתקשר בצדיק אמת, היה מאיר לכם האמת, ובודאי לא היה רצונכם האמת'.

ולכן באופן כללי גם אם ידוע לך בביור על מישהו שהוא מפורסם של שקר, אין צורך לגנותו ולבזותו חלילה, אלא די שאתה יודע לעצמך את המעמד שלו ו'מפוצץ' בתוכך את בועת האוויר של הפרסום שלו ואין הפרסום הזה עושה עליך רושם, ובוהן כבר ניצחת אותו והתגברת על השקר שלו מבחינתך, ומעתה אתה יכול לכבד ולהעריך אותו כשאר איש כשר מישראל וכפי מעלתו, כי אמנם עוד לא תיקן את כל מידותיו, אבל מכל מקום הוא ראוי לכבוד ולהערכה כנה על המעלות שבוודאי נמצאים בו, ואין שום צורך להילחם ולהתנגח בו. ומלבד זאת, אם הוא תלמיד חכם, עצם זה שהוא תלמיד חכם מחייב לכבדו ולא לבזותו ולהוריד מערכו גם במחשבה.

ובוודאי שאין גם שום היתר לדבר עליו לשון הרע ולהשפיל את מעמדו, כאמור לעיל. מלבד שגם אין בזה כל תועלת, ודברים כאלו רק מרבים מחלוקת ושנאת חנם. ואדרבה הדרך שמוהר"ן מנחה אותנו זה לחפש נקודות טובות בכל אחד ולא להתמקד בשלילה שבו⁹.

ובכלל צריך לדעת שכל עוד לא יבוא המשיח לא ניתן לבטל את התופעה הזו של 'מפורסמים של שקר', שנזכרת מהתגברות הערב רב בישראל, וצריך רק ללמוד כיצד להיות עם המציאות הזו בלי להתקלקל ממנה, ודרך המלחמה כנגד תופעה זו היא מלחמה פנימית, להגביר את כח האמת בעצמנו ובכל מי שרוצה לדעת מהאמת, ולא להילחם ישירות כנגד השקר.

המשך המאמר בשבוע הבא בעז"ה

חברות שיעורים ובתי-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	'תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות ב"ב	מלווה מלכה!!	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא פרשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד ליקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות \ שיעורים \ מלווה מלכה ועוד	רח' מסילת יוסף 34 (מאחורי 'בר כל')	72

אמר רבינו הקדוש:
 "רציתי שהעניין שלי יתפשט בלבבות האנשים המתמידים בעבודתם כאנשי ליטא!!"

(שינוי שרפי קודש' זו"ב, סימן נז"ר)

⁹ ראה ליקוטי מוהר"ן קמא ו: 'צריכי ליהרהר מאד לדון את כל אדם לכף זכות, ואפילו החולקים עליו ומבזין אותו, צריך לדונם לכף זכות ולשתוק להם. ועל ידי זה נעשה בחינת כתר, כמוכא במדרש (ויקרא ב) משל לאחד שמצא את חברו שהוא עושה כתר, אמר לו בשביל מי, אמר לו בשביל המלך, אמר לו כיון שהוא לצורך המלך, כל אבן טוב שתמצא תקבענו בו, כך כל אחד מישראל הוא בחינת כתר לה' יתברך, וצריך להכניס בו כל מין אבנים טובות שאפשר למצוא, דהיינו שצריכי להשתדל לחפש ולבקש אחר כל צד זכות ודבר טוב שאפשר למצוא בישראל ולדון את הכל לכף זכות, כי הם בחינת כתר לה' יתברך.

למה דווקא ברסלב? \\\ הרב ארז משה דורון שליט"א

כך הוא בדיוק עניינו של רבי נחמן. תורתו וקברו. ספרי רבי נחמן ותלמידו רבי נתן מוצאים את דרכם לכל רחבי העולם. מי שפוגש בהם מוצא אמת, שלמות, דיוק ועומק, עצה והכוונה. שבורי לב וחלושי כוח מוצאים בהם תקווה ונחמה

שאלה:

שלום רב! אני שואל בכנות ולא מנסה לקנטר. מה כל הסיפור הזה של "ברסלב"? כוונתי לומר הרי לכל אחד יש את הרב שלו ואת הדרך שלו בעבודת השם והדיבורים האלה שאני שומע לעיתים מחסידי ברסלב: "רק רבינו", מקוממים אותי. אין עוד צדיקים חוץ מרבי נחמן? אין עוד דרכים בעבודת השם חוץ מברסלב? מדוע לפסול את כל השאר? ומה כל כך מיוחד ברבי נחמן שכולם צריכים אותו?

תשובה:

שלום רב,

יש הרבה צדיקים ויש הרבה דרכים. כל צדיק וצדיק הביא לעולם ברכה וטובה ומילא את תפקידו בקורות ימי עם ישראל ויבורך לנצח.

וביחד עם זה, אנחנו כדור מיוחד שצריך תיקון מיוחד. ויש צדיק שאמר, שהוא יכול למלא את המשימה הזאת.

לפני כ 300 שנה אמרו הבעל שם טוב וגם "האור החיים הקדוש" שעם ישראל ירד לשער החמישים של הטומאה. זה אומר, שכבר הגענו למצב נמוך כל כך מבחינה רוחנית, שהנביאים מתארים אותו כגופות הקבורות בעפר. מתים.

צרות ומצוקות בלי סוף מקיפים אותנו. אמימות הלב משתקת אותנו. ספקות ובלבולים מציפים אותנו. פחד וחרדה מייאשים אותנו. תאוות בשרים ויצרים נמוכים שורפים אותנו. אנחנו לא יכולים לחיות בלי תכלית, אבל לא מרגישים טעם בשום דבר. יגענו ולא הונח לנו.

ומי יכול לעזור לפגרים מתים?

רבי נחמן בא לעולם מיד בסמוך לירידה העצומה הזאת. הוא נשלח לעולם לעזור

דווקא לנו. עד שנוכל, אפילו מתוך המוות הזה, לגלות אמונה ונאמנות לקדוש ברוך הוא בדרגה הכי גבוהה שהייתה מעולם.

רבי נחמן איננו תופעה מקומית ששייכת להיסטוריה. 210 שנה אחרי שנפטר, רוחו ותורתו עדיין הוצות יבשות, מרגשות, רלוונטיות לכל אדם ומשנות חיים. מהיות מתים.

רבי נתן כותב (ליקוטי הלכות, פדיון בכור הלכה ה' סעיף ט"ז): "וכל המושכת הדעת של הצדיק האמת אינו רק בחייו לבד, כי אם אדרכא, שאחר מותו והסתלקותו מאיר דעתו יותר ויותר בעולם, "כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם" (מסכת חולין דף ז'), וכמו שכתוב בזוהר הקדוש (פרשת אחרי מות, דף סח) "דבתר דאסתלקו צדיקיא – שכיחי יתיר בעלמא" (אחרי שהצדיקים הסתלקו מהעולם, הם מצויים יותר בעולם הזה).

רבי נחמן נותן את הלב ומוגיע ללב. הוא יודע איך להפוך לב אבן אטום ללב בשר חי ובוהר. כדבריו, זהו פירוש השם "ברסלב".

חשוב לציין. רבי נחמן לא התכוון להקים "הצר חסידית". דבריו מיועדים לכל אחת מנשמות ישראל, יהיה מי שיחיה.

מה נחשוב על אמירה כמו: "אני לא מחסידי רשב"י"? ברור שזו אמירה שגויה. לרשב"י אין הצר חסידית או חסידים. רשב"י ירד לעולם עבור כלל ישראל. תורתו נלמדת על ידי כולם וקברו מהווה אבן שואבת לכולם.

כך הוא בדיוק עניינו של רבי נחמן. תורתו וקברו. ספרי רבי נחמן ותלמידו רבי נתן מוצאים את דרכם לכל רחבי העולם. מי שפוגש בהם מוצא אמת, שלמות, דיוק ועומק, עצה והכוונה.

שבורי לב וחלושי כוח מוצאים בהם תקווה ונחמה.

על מה רבי נחמן מדבר? על הכל.

למי מיועדים דבריו? לכולם.

רבי נתן כותב בהקדמת ליקוטי מוהר"ן: "כי הוא מדבר מכלליות הכל, בכלל ובפרט, כולל כל העולמות והדרגות שבעולם, של כל אדם, כקטן כגדול. כל אחד לפי מקומו ומדרגתו באותה השעה והזמן, מן הגדול שבגדולים עד הקטן שבקטנים, ואפילו המונחים למטה למטה, אשר ירדו בעוונותיהם עד השאול תחתיות ומתחתיו – לכולם יעורר, יקיץ ויחיה". אין מישהו שזה לא שייך אליו. אין מצב ומקום שזה לא נוגע בו.

אפשר לראות את זה בעיניים. רבבות נשמות, מכל הסוגים והשפות, מכל הארצות והמחוזות – נמשכים בראש השנה אל קברו של רבי נחמן באומן, כמו אל מגנט רב עוצמה. יהודים שעדיין לא יודעים כלום על משמעות יהדותם, מסורתיים, חובשי כיפות סרוגות, ליטאים ובני תורה, בחורי ישיבה, אברכים ובעלי בתים, חסידים מכל החצרות: סאטמר ונטורי קרתא, ויזניץ ובעלז, חב"ד וקרליבך.

ושם, אצלו ומכוחו, הם חוזרים ומתחברים לעצמם, מגלים את יופיים ותפארתם, ובו בזמן הם מגלים גם את יופיים ותפארתם של כל סוגי בני עמם, ובאהבה, כמו בזמן הגאולה, מתחברים אל כולם.

רבי נחמן אמר: "באתי לעולם לקרב נפשות ישראל להשם יתברך" (חיי מוהר"ן – "מעלת המתקרבים אליו" סעיף י"ז).

ארז משה דורון.